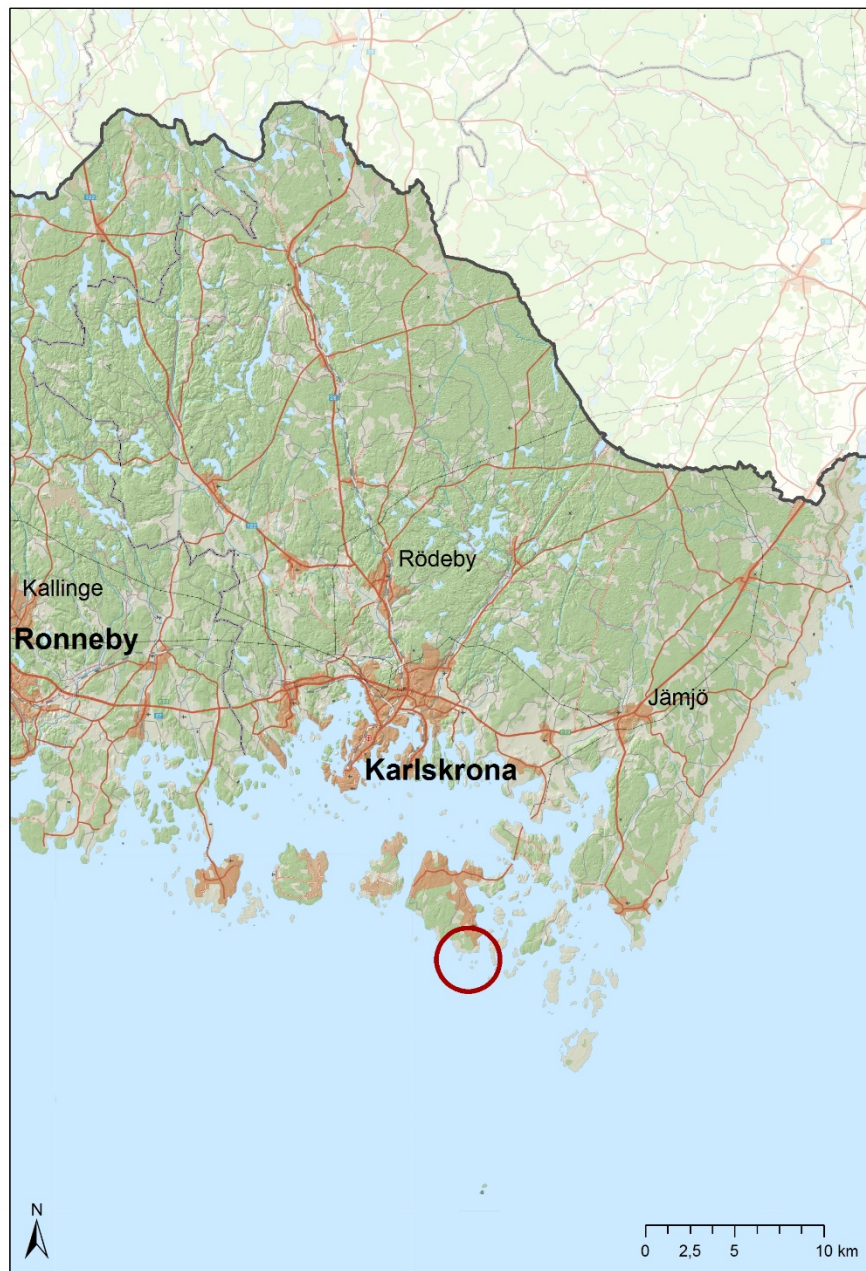

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410048 Ronnekläppen

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap, vilket för detta område skiljer sig något från vad som är beslutat av regeringen. Länsstyrelsen har för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Åke Widgren

**Bevarandeplan för Natura 2000-området
SE0410048 Ronnekläppen**

Kommun: Karlskrona

Områdets totala areal: 61,4 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-10-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-11-01

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: 1996-12-01, regeringsbeslut M96/4019/4, pSCI: Nej, SCI: Nej, SAC: Nej

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:A045 - Vitkindad gås, *Branta leucopsis*A194 - Silvertärna, *Sterna paradisaea*A195 - Småtärna, *Sterna albifrons* (nytt namn *Sternula albifrons*)**Bevarandesyfte**

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Ronnekläppen bidrar till uppfyllandet av miljömålen Hav i balans samt levande kust och skärgård, och Ett rikt växt- och djurliv.

Områdets prioriterade bevarandevärden är den häckande arten vitkindad gås, samt förekomsten av små- och silvertärna. Öarna är viktiga häckningslokaler för främst tärnor.

Beskrivning av området

Området utgörs av ett 20-tal små öar och skär med omkringliggande vatten. Öarna är lokaliserade direkt söder om Sturköes sydspets, utanför Uttorps naturreservat. Störst är Stora Ören och Kvarken som båda är kring två hektar. Mellan dessa två ligger resten av öarna spridda. De är överlag låga och flacka och består av omväxlande urbergshällar och avlagringar i form av större

block och bitvis finare sten och grus. Vegetationen utgörs mestadels av gräs och högre, kvävegynnade örter såsom hundkåx och nässlor. Mellan några av öarna finns utbredda bälten med säv som knyter samman dem.

På ett par av de större öarna finns buskage av främst rosor och slån. Historiskt har öarna med största sannolikhet betats men är idag stadda i svag igenväxning. Gäss förekommer dock under stora delar av året vilket hjälper till att hålla en del av vegetationen låg.

Fågelfaunan är typisk för flacka ytterskärgårdsöar i Blekinge med arter som grågås, vitkindad gås, gräsand, skedand, ejder och vigg. Bland vadarna märks karaktärsarterna strandskata och rödbena främst, och här häckar även silvertärna och småtärna. Området hyser en av Blekinges större förekomster av skärpiplärka. Skrântärna och kentsk tärna ses tillfälligt i området. Havsörnen jagar i området under större delen av året och storskarv ses inte sällan fiska i stora antal kring öarna.

Vad kan påverka negativt

- Kraftig igenväxning av marktäckande slån, björnbär och rosor, vilket på sikt kan tränga undan markhäckande arter av som är beroende av öppna miljöer under häckningen.
- Alltför radikal röjning av buskage, vilket kan leda till bostadsbrist hos framför allt änder och gäss som placerar boet i dessa.
- Predation av ägg eller ungar, från exempelvis mink och räv.
- Mänskliga störningar på häckningsplatser och på viktiga födosökslokaler, inklusive körning med båt eller vattenskoter samt kite- och vindsurfing på de skyddade fjärdarna i området. Även sportfiske vid eller i närheten av öarna är en ökande störningsfaktor i vissa områden längs kusten.
- Vissa fiskemetoder (nätfiske) som kan drabba dykande fåglar.
- Förändrade näringsförhållanden i havet vilket kan leda till födobrist för arter som lever av fisk eller ryggradslösa djur i havet samt arter som finner föda i strandkanten.
- Utsläpp av olja eller andra föroreningar som direkt eller indirekt påverkar fåglarna eller livsmiljön.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29 §§).

Skydd för området

- Djurskyddsområde (fågelskyddsområde) enligt 7 kap. 12 § miljöbalken, med beträdnadsförbud 1 april – 15 juli, gäller för hela området.
- Samtliga öar samt betydande delar av vattenområdet omfattas av strandskydd enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken. Strandskydd gäller generellt 100 meter från strandlinjen (ut i vattnet och inåt land). Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Inom området har länsstyrelsen 2015 beslutat om utökat strandskydd till 300 meter.
- Vattendirektivet. Miljökvalitetsnormer för vatten fastställs med stöd av 5 kap MB, enligt vattenförvaltningsförordningen och Havs- och vattenmyndighetens författningssamling, HVMFS 2013:19. Normerna ställer krav på vattnets kvalitet.
- Havsmiljödirektivet. Miljökvalitetsnormer för marin miljö fastställs med stöd av 5 kap MB, enligt havsmiljöförordningen och Havs- och vattenmyndighetens författningssamling, HVMFS 2012:18. Förordningen syftar till att upprätthålla eller nå en god miljöstatus i havsmiljön.
- Sveriges åtaganden inom HELCOM, Baltic Sea Action Plan, aktionsplan för Östersjön.

Behov av åtgärder

- Røjning bör ske på flera av öarna.
- Områdets listade fågelarter behöver följas upp.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

A045 - Vitkindad gås, *Branta leucopsis*

Artens förekomst är ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Den vitkindade gåsen började häcka i Sverige under 1950-talet på Gotland efter att tidigare endast ha häckat på nordliga tundror. Under senare decennier har arten expanderat kraftigt och häckar nu spritt längs stora delar av Sveriges kuster. Majoriteten av populationen flyttar mot sydväst. Södra Sverige berörs därmed under höst- och vårflyttningen av stora mängder sträckande fåglar på väg till eller från övervintringsområdena längs Nordsjökusten. Arten föredrar låga, trädfattiga öar med utbredda betesmarker och strandängar både under häckningen och flyttningen. Större flockar kan även rasta på jordbruksmark, främst vallar. Häckningarna sker antingen i enstaka par eller i löst sammanhållna kolonier. Under häckningen uppträder arten ofta i mindre flockar och då med ungarna samlade i stora skaror. Födan består av växter, främst olika gräs, som betas på land.

I Blekinge är arten idag spridd med häckningar längs hela kusten i lämpliga miljöer. På skären kring Ronnekläppen förekommer vitkindad gås troligen med några få par. Det finns noteringar från inventeringen i maj 2015 då totalt 10 fåglar noterades i området. Det är oklart om dessa utgjorde häckande par, men med tanke på miljön och tidpunkten är det sannolikt.

Bevarandemål

Vitkindad gås skall årligen häcka i området. Arten skall ha möjlighet att häcka i miljöer där den kan placera boet skyddat under låga buskage eller i högt gräs i strandnära lägen. Vidare skall det inom området finnas lämpliga, trädfria miljöer med öppna gräsytor där arten kan födosöka både under häckningen och under övriga delar av året.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet kan i nuläget inte att bedömas. Kunskapen om artens förekomst i området är bristfällig och ytterligare uppföljning under häckningstid är nödvändig.

A194 - Silvertärna, *Sterna paradisaea*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Silvertärnan häckar i Sverige spritt längs hela kusten. Den häckar även i de större sjöarna och mer spritt i små sjöar i Norrlands inland och i fjällkedjan. Vid häckning utnyttjas vegetationsfattiga områden på öar och uddar där boet placeras öppet, direkt på marken, oftast i grus eller i låg vegetation. Den anländer under april-maj och flyttar bort igen under augusti. Arten kräver god tillgång till småfisk i grunda vatten för att kunna födosöka men är relativt rörlig under häckningen och kan nyttja större områden för födosök. Den svenska populationen har ökat under de senaste 30 åren.

I Blekinge häckar arten nästan uteslutande i skärgårdarna, främst i de yttre delarna, men enstaka häckningar har även konstaterats i insjöar.

År 2003 noterades arten med några få fåglar i området. Vid inventeringen i slutet av maj 2015 observerades 41 fåglar. Av dessa fanns cirka 20 stycken kring Stora Ören vilket tyder på att här fanns en mindre koloni under det året. Möjligen häckar arten spritt med enstaka par även på andra öar i området.

Bevarandemål

Silvertärna skall häcka i området med spridda par eller i kolonier. Lämpliga häckningsmiljöer i form av små öar utan landlevande predatorer som mink och räv och med lämplig låg vegetation eller grusbankar skall finnas väl representerade. Arten har liknande krav som de andra tärnorna och gynnas av samma åtgärder. Det ska finnas god tillgång på föda i form av småfisk och ryggradslösa djur i väl utvecklade artsamhällen kring öarna. Vattnet skall vara klart så att arten kan fiska effektivt.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är mycket gott. Populationen är stabil och möjligen ökande. En fortsatt uppföljning är angelägen.

A195 - Småtärna, *Sterna albifrons* (nytt namn *Sternula albifrons*)

Artens förekomst är ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Småtärnan är utbredd längs sydligaste Sveriges kuster, från norra Halland till Östergötland, inklusive Öland och Gotland. I Bottenviken finns en utlöpare av den finska populationen och arten häckar regelbundet i Norrbottens skärgårdar. Inlandshäckningar är sällsynta i Sverige men har förekommit. I Sverige häckar arten i regel i små kolonier med som mest cirka 45 par. Arten är långflyttare som återkommer i början av maj från övervintringsplatser i och kring Afrika. Höstflytten inleds i augusti och de sista lämnar landet i början av september. Den svenska populationen varierar mellan 440 och 550 par och är minskande, främst på grund av förändringar i häckningsmiljöerna. Boet placeras på vegetationsfri mark, oftast på grus-, sand- eller skalgrusbankar vid stranden men även direkt på sandstränder och utfyllnadsmark vid hamnar. Arten koloniserar snabbt nyligen uppkomna miljöer såsom ruderatmarker men även konstgjorda häckningsöar. I boet läggs 2-3 ägg som ruvas cirka 20 dygn och ungarna är flygga drygt tre veckor efter kläckningen. Arten födosöker på grunt, stilla vatten över grunda, sandiga bottnar i skyddade vikar och längs skyddade strandsträckor. Födan består av småfisk och kräftdjur som fångas antingen direkt på ytan eller efter ett kort dyk. Arten är i Sverige rödlistad som sårbar.

I Blekinge häckar arten längs stora delar av länets kust, dock alltid glest spritt och oftast i enstaka par eller i små kolonier. Populationen i Blekinge uppskattas till cirka 50 par. På öarna i området har häckning av småtärna noterats vid inventering 2003. År 2015 häckade ett par på Stora Ören.

Bevarandemål

Arten skall årligen häcka i området. För att arten skall trivas krävs en god tillgång på lämpliga häckningsmiljöer med sand- och grusbankar utan täckande vegetation. Inom området skall också finnas ostörda fiskeområden över grunda bottnar med klart vatten, vilket är nödvändigt för att arten skall kunna finna föda framgångsrikt. Häckningsmiljöerna ska vara fria från landlevande predatorer.

Bevarandetillstånd

Småtärnans bevarandetillstånd i området är sannolikt gott. Arten har noterats vid de båda senaste inventeringarna i området men är troligen inte årlig häckfågel här. Inventering och uppföljning är angelägen.

Dokumentation

- ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artfakta. 2015. www.artfakta.artdatabanken.se. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen. www.artportalen.se (uttag 2016-09-03).
- Carlsson, L. & Wolgast, J. 2003. Fågelinventering i Blekinge skärgård 2003. Opublicerat.
- HELCOM. 2007. Baltic Sea Action Plan. www.helcom.fi.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 1985. Föreskrifter med förbud till skydd för djurlivet i Blekinge läns skärgård. Dnr. 11.122-870-83.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2015. Beslut om utvidgat strandskydd för Karlskrona kommuns kust och skärgård, Blekinge län, Dnr 511-2099-2014.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2015. Kustfågelinventering inom SPA-område i Blekinge län. Lif, M. Opublicerat.
- Naturvårdsverket. 2003. Art- och naturtypsvisa vägledning. Fåglar 1 & 3.
- Nilsson, T. & Lundgren, U. 1993. Blekinges fåglar.
- VISS VattenInformationsSystem Sverige. www.viss.lansstyrelsen.se (uttag 2016-10-12).

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

Natura 2000 - SE0410048 Ronnekläppen

